

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 — „
Negyedévre 2 + 50 „
Egy órára 1 — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Egy napos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri kiadásúak szerinti jutányos áron (veletlenek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.)

Az országos közoktatási tanács.

A magyar közoktatásügynek ezer égi sebe van, a melynek mindnek nagy szüksége volna a gyors és gyökeres orvoslásra. De a magyar törvényhozás és a magyar kormány előtt egész politikai életünk egész hátterében alig van elhanyagoltabb mező, mint éppen az oktatás ügye.

Mióta tollunkat nemzetünk legszen- tebb érdekeinek szolgálatában kezünkbe vettük, a minek már több egy évtizedé- ről, számtalanszor mutattunk rá a ma- gyar közéletnek erre az eredendő bü- nére illt is, e lapok hasábjain, de más helyütt is.

Mindig hangsúlyoztuk, hogy az állam ereje nagysága és virágzása nem a szu- ronyok hatalmán, nem a nyers erőn épül föl; hanem az egyetemes művel- ség, a szellem előkelősége, a meg neme- sedett közgondolkodás az igazi nemzeti nagyság legbiztosabb előmozdítói és fen- tartói.

Ez alkalommal is nemzeti közokta- tásunk egy napirenden levő nagy kérdé- séhez ohajunk, szerényen bár, de meg- győződésünk szilárdságából folyó hatá- rozottsággal hozzá szólni.

Jó ideje már, hogy úgy a szakkö- rök tanácskozásaiban, mint a sajtóban is kifejezésre jutott az az egyetemesen ér- zett szükség, hogy közoktatásügyünk úgy szólván legfelsőbb testületét, az országos közoktatási tanácsot vagy végleg el kell törölni, vagy »in capite et membris« — fejében és tagjában egyaránt — refor- málni kell.

A jelenleg működő közoktatásügyi tanács nem felelt meg sem az oktatás- ügyi kormány szükségleteinek, sem a nemzet hozzáfűzött jogos várakozásainak.

Szerencsétlen szervezetéből kifolyó- lag, sem lefelé, sem felfelé nem tudott erőt kifejteni és állandó hatást gyakorol- ni. Nem volt sem teljesen a közoktatás- ügyi kormány organánuma, sem a ma- gyar nemzeti közoktatás nagy élőfájának önkényt kifejtett lombzata.

A függetlenség látszatával szeretett tetszelegni, pedig az oktatásügyi kor- mány a maga emberei révén mindig biztos többsége volt benne: úgy hogy a mostanában egymásután meglehetősen gyor- san következő három cultuszminiszter közül mindenik egyformán készséges en- gedelmességre és hozzájárulásra talált a közoktatásügyi tanács többsége részéről mindenféle előterjesztése számára, bár ezek eszméi rokonság dolgában sokszor nagyon is messze estek egymástól.

A közoktatásügyi tanácsnak eddigelé

majdnem összes tényleges tevékenysége a tankönyv bírálatokra és engedélyezé- sekre szorult, ezen a téren pedig több bünt követett el, mint a mennyi érde- mel tizszerannyi idő minden nemes tö- rekvése alatt lehetne szerezni. A tan- könyvek engedélyezése körül a legrutabb nepotismus és klikkuralom elvei jutot- tak érvényre, a minek nemzedékek és nemzedékek adják meg majd az árát, mert a tanács javaslatára miniszteri en- gedéllyel ellátott tankönyvek közül alig 18% a kitünő, 15% a jó, 15% a tür- hető, ellenben 60% föltétlenül rossz és rontó hatása.

A minden oldalról felhangzott panasz arra indította végre a gyors kezű Wlas- sics vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy a most meglevő tanácsot másikkal helyettesítse, és annak jogi helyzetét is világosan körvonalozza.

A minister által contemplált új köz- oktatásügyi tanácsnak a közrebozsátott tervezett szerint összesen 65 tagja lenne, a kik mindnyájan »közoktatási tanácsos« címet kapnának s öt évről öt évre a magyar közoktatásügy kitünőségei közül a vallás- és közoktatásügyi miniszter nevezné ki őket. Ez a tanács tisztán vé- leményező testület lenne, még pedig egye- dül és kizárólag a ministertől e célból hozzá utalt kérdésekre nézve. Véleménye azonban csak inprimatio és nem ítélet erejével bíró volna.

A magyar tanítás ügy harcosai so- rában a minister kezdeményezése nagy meglepetést okozott, sok edes reményt költött föl, sok üdvös eszmecserére adott alkalmat de — valljuk megőszintén — igen sokunkat a kik a reformtervezet hi- rért örömmel üdvözöltük, keserves csaló- dásba döntött a miniszter által alkotni ezandékolt új »országos közoktatásügyi tanács« közrebozsátott tervvázlata.

Bármennyi jogos panaszunk van is a jelenleg működő közoktatásügyi ta- nácsra, ha meggondoljuk az orvosszerű ajánlatba hozott új tanácsot, önkény- telenül így kiáltunk föl: »Medicina peior morbo!« Rosszabb az orvosság a beteg- ségnél!

Inkább ne legyen semmiféle köz- oktatásügyi tanácsunk, mint hogy olyan legyen, a mely úgy létrejövételében, mint elmúlásában egyedül és kizárólag a Mi- niszter jóvoltától függjön. Inkább ne le- gyen semmiféle közoktatásügyi tanácsunk, mint hogy olyan legyen, a mit Fejbolintó Bálintok legteltesebb gyűjteményének le- hessen nevezni.

Pedig mi nem csak hogy ellenségei nem vagyunk az orsz. közoktatásügyi tanács eszméjének, sőt, hangsúlyosabban

állítjuk, hogy *nemzeti közművelődésünk fel- lendülésének érdekében állónak tartjuk, hogy összes culturális törekvéseink legfőbb vezetőjeként és a különböző csatatérekén más-más fegyvernemben küzdő lelkes csa- patok összetartása s a közös nagy cél felé való biztos irángítása végett álljon felettünk olyan vezérkar, a melynek intézkedésében, döntő határozataiban mindannyian meg- nyugodhassunk.*

Éppen azért a mi ideálunknak a leg- parányibb részében sem felel meg sem a mostani, sem a miniszteri tervezet ál- tal a jövőre nézve contemplált ta- nácsi szervezet.

Hitünk szerint az orsz. közoktatás- ügyi tanácsnak, ha az általunk imént körvonalozott célú csak megközelítőleg is elakarja érni, szükségképpen több olyan erényekkel kell rendelkeznie, a melyek nélkül most nagy mértékben szűkül- ködik.

Első kelléke volna az orsz. köz- oktatásügyi tanácsnak, hogy legyen *te- kintélyes*. — Tagjai között hazai tanítás ügyünk legértékesebb erőinek kell ott lenniök, s nem szabad, hogy az érdem- mel egyenes arányban növekvő szerény- séget kiszorítsa onnan a szajaskodó ön- dicséret, vagy az irodalmi krakélereske- dés. Tekintélyének olyannak kell lenni, mely a meghódolást nem követeli, nem *kierőszakolja*; hanem észrevétlenül, az igazság ellenállhatlan erejével eszközli.

Második kelléke a *függetlenség*. Füg- getlennek kell lennie nem csak szerve- zetében, hanem működésében és hatá- rozatában is. Ennélfogva még gondolat- nak is képtelenség szerintünk az, hogy egy tisztán a miniszter által kinevezett tagokból álló testület, akár működésében, akár határozataiban tudja magát ten- ni azokon a tekintélyeken, a melyek em- beri gyarlóságunkból kifolyólag többé- kevésbé a megkötöttség állapotába jut- tatnak bennünket azzal szemben, a kinek köszönünk valamely előttünk értékes ki- tüntetés vagy kedves munkakört, főleg, ha még az is eszünkbe juthat, hogy ugyan, annak a miniszternek jogában áll töl- lünk öt év multán megokolás nélkül visszavonni a megbízatást. Már pedig azt tudjuk, hogy az egyszer megnyert kitüntetés elvesztése — bármily tiszták és hibátlanok legyünk is saját lelki- ismeretünk ítélete előtt — mindig bizo- nyos társadalmi gene-nel jár, a mint a lehetőségig kerülni igyekszik mindenki.

Éppen azért a függetlenségnek is egyik legnagyobb biztosítéka, a mit mi harmadik lényeges kellékül említünk a közoktatásügyi tanács szervezetében: az *állandóság*. Abból az elvből indulva ki, a

mit az első kellék kitüzesekor felállítottunk, hogy a tanács tagjai közt hazai tanítás ügyünknek csak legértékesebb erői foglalhassanak helyet, az egyszer megnyert mandátumot — súlyos mulasztások eseteit leszámítva — visszavonhatatlannak ée elveszithetlenné kívánók kimondani.

De az állandóság nem csak a függetlenség szempontjából tűnik föl előttünk elengedhetlen kelléknek, hanem főleg azért, mert csak így véljük nemzeti köznevelésünk és közoktatásunk egységes irányát biztosíthatni. Ha a tanácsi tagok megbízása időleges lenne, ki áll jót nekünk arról, hogy a mit a tanács az egyik miniszter kedvéért ma helyesnek és üdvösnek declarált, nem fogja-e ugyanazt holnap a másik miniszter kedvéért károsnak és helytelennek nyilvánítani.

Hogy a magyar közoktatásügy szekerere a gyakori kocsis változás miatt — bocsánat a kifejezésért! — mekkora kátyukba rötytyenhet bele, arra a közel múlt és a jelen napok történetéből igen tanulságos példák állanak előttünk.

De az állandósággal együtt azt is kívánatosnak tartjuk, hogy az a közoktatásügyi tanács ne csak »országos«, hanem »egyetemes« is legyen. Legyen pedig egyetemes két szempontból: a, a mennyiben magában foglalja nemzeti oktatásügyünk mindenik ágát; b, hogy képviselőket nyerve benne minden tényező, a mely a magyar tanügy felvirágoztatásának súlyos terhében osztozódik.

Eddigél a közoktatásügyi kormányt valami sajátságos színvakság verte meg, mert nem tudta, vagy nem akarta meglatni, hogy az állami köteles funkciók egy jó részét az állam helyett és az állam javára más, nem állami közegek teljesítették: legnagyobb részben a felekezeti iskolák. Ezekkel az iskolákkal az

állam, tanítótestületeikkel pedig az állami alkalmazottak egyáltalán nem úgy jártak el, mint a hogy kötelességünk viselkedni olyanokkal szemben, akik iránt hálára vagyunk lekötöelve.

Hogy valamiként a panaszkodás labirintjába ne tévedjünk, szívesen kijelentjük, hogy a legutóbbi pár év alatt e tekintben némi javulás állott be a kormánykörök gondolkodásában, de még mindig sok a pótolni való.

Épen azért, ha most a miniszter arra gondol, hogy a közoktatásügyi tanácsot újra szervezi: még gondolatnak is képtelenségnek tűnik föl előttünk akár az, hogy az *autonom iskolák sok kitűnő ereje nélkül ellehessen* az országos közoktatásügyi tanács; akár az, hogy a *felekezeti tanárok abba miniszteri kinevezés útján* juthassanak bele. Ha más nem, ez a kikerülhetetlen dilemma rést üt a miniszteri tervezet »kinevezési elvén« s a kérdés megoldását abba a szerintünk egyedül helyes mederbe juttatja, ha az állambölcsesség által megállapítandó arány szerint a miniszter által kinevezett és autonóm hatóságok által megbízott tagokból alakuljon meg a *független és állandó közoktatásügyi tanács*, a melynek tagjai teljesen egyenjogúak legyenek.

De természetesen mi az így megalkotandó tanácsot nem egyszerű *véleményező testületnek* gondoljuk, hanem azt kívánjuk, hogy az a maga törvényileg megszabandó hatáskörében az elbírálása alá utalt kérdésekben kötelező erővel *ítélkező hatóság* legyen mindenkivel, még a miniszterrel szemben is. Vagyis, hogy a miniszter szakkérdésekben mindig az országos közoktatásügyi tanács útján adja meg a maga véleményét.

Igy van ez a többi országos tanácsoknál is. Sőt így van a világ legautokratább szervezetében, a pápaságban is,

ahol a »csalatközhatlan« pápa, mikor »ex cathedra« beszél, mindig a bibor-noki tanács véleményére támaszkodik.

Felfogásunk szerint a közoktatásügyi tanács nem foglalozhatnék napi politikával, még tanügyi politikával sem, hanem mint a napi élet hullámvetéseinek messze fölébe emelkedő erősség védelmezné meglévő kincseinket s e mellett legfőbb gondját arra fordítaná, hogy nemzeti közoktatásunk élőszervezetét friss vérrel, eleven eszmékkel ellátna; a felmerülő eszméramlatokat vezetné, helyes mederbe terelné, hajtó erejüket nemzeti kulturánk munkáinak végzésére használná: szóval minden téren és minden jó eszközzel szellemi gyarapodásunkat eszközölné.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Dr. Nagy Zsigmond.

A képviselőház munka rendje.

Ma déli 12 órakor ült össze a Ház, hogy meghatározza a jövő üléseinek napirendjét. A jövő két folyamán tárgyalás alá fogja venni a budapesti büntető törvénysszék felállításáról szóló törvényjavaslatot s esetleg néhány vicinális vasuti előterjesztést. Követni fogja ezeknek az elintézését a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslat újabb tárgyalása. A főrendiház bizottsága ugyanis nemcsak a törvényjavaslatnak a képviselőház által fentartott szövegezésén tett egy módosítást, hanem beigattta a javaslatba a felekezeten kívül állók gyermekeinek vallási nevelését illető rendelkezéseket is. Ennélfogva akár eredeti álláspontjához ragaszkodik a főrendiház, akár bizottságának javaslatait teszi magáévá, a törvényjavaslatnak mindenképp még egyszer tárgyalás alá kell jönnie a képviselőházban. Ha tulesett ezen a tárgyaláson is, november hetediké-nyolcadiká táján meg fogja kezdeni a Ház a költségvetési vitát.

Diszpolgárság a botrány után.

A zágrábi királynapok a botrányok egész láncolatára szolgáltatnak okot. Ugy látszik, hogy mégis megdöntöttek a zágrábi városatyák a

A „DEBRECZEN“ TARCZAJA.

A hajaért.

Egy modern Sámson és Delila története.

Némeből: Dr. Nagy Zsigmond.

Ez hát az ő naszutazása! Esti tíz órakor magányosan ülni a szállóban, a hol a szobák barátságatlanok, a butorok kopottak és izlételének.

Igaz, hogy vele mehetett volna férjével! De soha! — abba a terembe ugyan be nem teszi soha többet a lábát! Erre ünnepélyes fogadást tett magában.

Hisz férjének az egész repertoírját elejétől végig teljesen ismerte; hisz a legpontosabban tudta, hogy a szerenád hányadik taktusánál szokta behunyni a szemét és hogy a scherzoban mikor szokta egyetlen genialis mozdulattal halántékáról hatra simítani a haját! Milyen mesterkéltnek, milyen természetellenesnek tűnt föl most mind ez előtte!

Ugy rémlik, mintha maga előtt látná, a mint a kékítő taps és meg nem érdemelt üdvözlés közben folyton előbb előbb lép és szereteire méltó mosolygás kíséretében meghajja magát a közönség előtt.

Ah! és milyen keményen, milyen tulságosan tapsolnak neki — főleg a hölgyek!... Most bizonyára megint körülzsongják és mindenkiel kénytelen kezet fogni. Legjobban szeretik a terem ajtajában bevarni, megköszönik neki a nyújtott élvezetet, előre tisztítják, kikiszérik egész a kocsijáig. A szó szoros értelmében úgy szorítják be bele.

Igy volt ez tegnap, meg tegnapelőtt — és így lesz holnap, holnapután az örökkévalóságig.

André Ela asszonyoknak nagy kedve volna arra, hogy könyvekre fakadjon, főleg, ha még egyszer rá gondol a tegnapi kalandra. Az történt ugyanis vele, hogy midőn a concert teremből hazafelé igyekeztek, a ferjeért rajongó hölgyek tolongó serege elválasztotta őket egymástól. Férje abban a hiszében, hogy kis felesége vele együtt szállt föl a kocsiba, gyorsan elhajtott, hogy meneküljön az alkalmatlan lelkesedés elől.

Ő meg ott állt egyedül, elhagyatottan, ismeretlenül, s nem hallott egyebet, mint a működvelő hölgyek tulzolt, botor magasztalásait, melyekkel az »Isten kegyelméből való művészeti, az »érdekes főceti, az ő »elragadó sas tekintetét stb. istenítették s mindenek fölött rajongtak az ő zsenialis fürteiért!

Ez az utolsó, az ő pompás, hosszú, fekete göndör haja mindenkire nagy hatást gyakorolt, még nagyobb, mint gyönyörű dallamos játéka. És mennyi ismeretlen kéztől eredő il-latos levelkét kapott naponta!

Éppen most is egy ilyen levélke volt Ela kezében és az írójá azért esedezik a művészhez: legyen kegyes neki egy fűrtöt küldeni a hajából — és mint a többi, ez is bizonyára kapni fog belőle.

Ella elejté kzeből a levelkét s összeszorított ajakkal visszafojtván kitörni készülő sohajtását, hátradólt szölyeszékében.

Bizonyos! egészen bizonyos! ezzel a sok hízlegéssel előbb-utóbb hütlenné teszik! Hü-

lenné ő iránta, hütlenné művésze iránt. Ed-digélé hü maradt még hozzá az ő Richardja, most még nagyon igazán szereti! De ő is hű, mint minden művész. Sőt tán még hűbb, mint mások, mert sokkal több oka van a hűságra, természetesen... több oka van... sokkal több!

És gondolatban kezdi elszámolni, mi mind-denben tűnik ki az ő férje. A haragos vonás eltűnik kedves kis arczáról és szép barna szeméből barátságos fény ragyog elő. Hirtelen felszökik, néhányszor igen izgatottan, végig fut a szobán, és arca lassankint valami sajátságos, nyugodt, de erős eltökéltséget mutató kifejezést nyer.

Azonnal haza jön, mindjárt itthon lesz Richard, az ő kedves kis ura! Hogy is bírta ki ilyen sokáig nála nélkül! Hisz már késő az idő!

Sietve elegáns pongyolát ölt. Gesztenye barna haja, a mely csinos kontyba volt sodorva, a mint a hajtűket kivette belőle, hosszú göndör fűrtökben omlik arczába és vállára. »Igy ni! s most még a lámpát csavarjuk egy kicsit lejjebb! — és aztán kényelmesen hátra dől hintaszékében, szemét behuntyja és alvást szinlel. — Így várja az urát haza.

Nem sokára hallotta lépteit.

A szob ajtaját hevesen kinyitják — de az az egyén, a ki a küszöbön megjelenik, nem tör be a szobába olyan sietve, mint a hogy megjelenéséből várni lehetett volna.

Csendesen teszi be André az ajtót, gyö-

dolgot és két diszpolgári oklevéllel akarják lekenyerezni a bánt és Bánffy. A zágrábi községtanácsban tegnap a többség Bánffy Dező báró miniszterelnököt és gróf Khuen Héderváry horvát bánt Zagrab város diszpolgárává választotta meg, daczára annak, hogy az ellenzék politikai és párt szempontból az indítvány ellen szavazott. Erre a polgármester előterjesztette az indítványt, hogy a községtanács a Jellasi-terti tüntetés felett fejezze ki ros-zalát és sajnálatát. *Folmekovics* az indítvány ellen szavaz, mert a tüntetésben polgárok nem vettek részt és a diákok amugy is bűnhődni fognak tevédesükért. Ugyazon diákok, mondja szónok, egykor kezdek lesznek Magyarország jelvényeit harczolni és meghalni, ha a két nemzet az egyenjogúság és szabadság alapján össze lesz kötve. A polgárok magatartását maga a király jelezte korrektnek legelső ízben kézirataiban. További enuncziáció tehát felesleges, mert az különben is a királyi kézirat degradálását jelentené. A többség azonban elfogadta a polgármester indítványát. — A miniszterelnöknek átnyújtandó diszpolgári oklevél átadására egy külön küldöttséget választott meg a közgyűlés.

Francia nagykövet Budapesten.

Lozé a francia bécsi nagykövet ma Budapestre érkezett hol a király magánkihallgatáson fogadta. A francia nagykövet ezuttal először van Budapesten, hol tiszteletére a francia főkonzul *Turenne* gr. ebéd-t adott, melyre közeleünk számos kitinósége hivatalos.

Elégtétel a magyar zászlónak.

A horvát képviselők a kik közül tegnap többen voltak a kormányparti körben, szörnyen restelik a diákok *minősíthetlen eljárását*; az egész dolgot meggondolatlan csinynak tartják. *Teljes elégtételt a horvát tartománygyűlés fogadni.* A tartománygyűlés legközelebbi ülésén ugyanis szóvá teszi a zágrábi zárlósértést és e felett a gyűlés valószínűleg sajnálkozását fogja kifejezni, de a horvát *iffjak* most valószínűleg megisszák a levét az osztrák törvénynek, a melyet a horvát jogbűlésség megtartott, nehogy a sokkal enyebb magyar cödexet vegye mintaképül. Nálunk a fennforgó esetben a büntető törvényt alig lehetne alkalmazni. Az 1870. évi 14. horvát törvényzikk azonban föntartotta az osztrák cödex kötelező szakaszát:

65 §. A közrend megháborításának bün-

tettet követi el az, a ki nyilvánosan több ember előtt az alkotmány elleni gyűlöletre való izgatást megkísérli.

2. §. A ki a 65. §-ban meghatározott módon a magyar királyság és a horvát-szlavon királyság alkotmánya, vagy pedig a horvát-szlavon királyság avagy a magyar királyság törvénybe foglalt államköteleke elleni megvetésre, vagy gyűlöletre való izgatást megkísérli, a 65. §-szert nyilvános közrendháborítás büntetést követi el s az ott megszabott büntetés alá esik.

A büntetés pedig öt évig terjedő súlyos börtön.

Az állami jószágok eladása a mult év folyamán kedvezőtlen eredménnyel történt, a mennyiben mint a pénzügyminiszternek a képviselőház elé terjesztett jelentéséből kitűnik, az öt évi átlagos jövedelem huszszorosára alapján 1.135,160 forintra értékelt állami ingatlanokért és jogokért csakis 1.299,367 forint vételár volt elérhető. O a eme kedvezőtlen eseménynek első sorban az volt, hogy jobbara rozzant állapotban levő s az illető köz-égeknek iskolai, kórházi s egyéb községi czélokra átengedett kincstári épületek kerültek eladás alá s néhány oly bütközés is, melyekből eddig a kincstárnak semmi haszna nem volt, de a melyek eladása által terhes szolgáltatásoktól szabadult meg.

Uj közgazdasági kiegyezés.

A közgazdasági kiegyezés ügyében az osztrák és magyar miniszterek között végbe ment az első *pourparler*. *Budeni* és *Bánffy* miniszter elnökök hosszasan érintkeztek egymással. Mindkét részről a kiegyezés ügyének gyors lebonyolítását hangsúlyozták és mindkét részről bizosították egymást, hogy a tárgyalásokban a legnagyobb loyaltással fognak eljárni. A részleteket persze még nem érintették, ezekkel maga a két kormány sem jutott megállapodásra. Ugy Budapesten, mint Bécsben megindulnak erre nézve a tárgyalások, de azért a tényleges tárgyalásokra a két kormány közt *december* előtt aligha kerül a sor. A két kormányelnök beszélgetése eddig azt a szándékot mutatja, hogy mindkét részről teljes igazságossággal méltányolják a két fél érdekeit.

KÜLFÖLD.

Örmény kérdés. A porta köreiben állítják, hogy Konstantinápolyban ismét helyreállt a nyugalom és a rend. A sétatereket, köztereket és a színházakat ismét szokott módon látogatják és a város ismét rendes képét nyújtja. Ugyanazon körök állítása szerint az örmény templomokat teljesen kőritették, anélkül hogy az örmény szökevények — hála a hatóságok gondoskodásának — csak egy pillanatig is szűkölködtek volna élelmi szerekben. Kiamil basa, valamint Said basa ellen állítólag elkövetett merényletekről szóló híreket, továbbá ama jelentéseket, hogy Said pasa állása mással fogna betölteni, és hogy Halil Rifaat basa belügyminiszter beadta lemondását, a hivatalos körök alapítalan kobolmányoknak jelentik ki. Az elfogadott reformoknak császári rendelet úján való ünnepélyes közzétételétől elállottak. A Yildiz-kioszkban naponként tartanak tanácskozások a nagyvezér, a külügyminiszter és más állami méltóságok közt. A szoftáknak tegnap Stambul különböző kerületeiben ismét osztottak szét húst és pénzt. Bahre basa, ki Tarpezuntban megsebesült, ide érkezett. Belibynek, Naum basa libanoni kormányzó fivérének császári biztossá való kinevezetése a reformok keresztülvitele czéljából küszöbön áll. A kinevezetést a három főzbenjáró hatalom nagykövetei helyeslik. Az örmény templomokban a szöszékekről megnyugtató beszédeket tartanak. A hívőknek megmagyarázzák, hogy az örmény nemzetnek most már sok kívánsága teljesítve van. A legközelebbi napokban a patriárka is megnyugtató pásztorlevelet fog kibocsátani.

A wörthi szoborleplezés. A wörthi emlékszobor leleplezése alkalmából Luitpold bajor hercegregens Bereihetesgardenből a következő táviratot küldötte Vilmos császárhoz: »A hadsereg dicső vezérének leleplezési ünnepén a távolból én is őszintén részt veszek. Szükségem érzem, hogy ez érzelmemnek a mai napon kifejezést adjak Luitpold.«

E táviratra a német császár a következőleg válaszolt: »Őszinte részvételed kifejezésének a mai alkalmából valóban rendkívül örültem. Boldogult atyámnak, a harmadik hadtest vezérének szelleméhez bűn eseléksem, ha a leleplezett emlékszobor előtt, mely állandó emléke lesz hadseregeink szoros fegyverbarát-

nyörködve tekint szunynyadó feleségére és óvatosan lopózik bejebb a szobába.

»Ts vagy itt, Richárd? Jó estét!« hangzott felé a hintaszékből.

»Igen, galambom! — mondá André üdvözlésképpen — what te még eberen vagy. No ez nagyon szép tőled. Egyébkiápt ma este kedves Ellám, órási, mesés sikerem volt!«

Leveti felöltőjét és felszavarja a lámpát.

Ez által teljes fényt vetődik délczeg természetére. Beszédes sötét szemei férfiasan, szép arczat sajtósággal eleven, de egyszerű mindeparatcsoló kifejezéssel ruhazzák föl. Hosszu fekete haja, mely vállat göndör fürtökben verdesi, nagyon sokkal járul ahhoz, hogy André Richardot »genialis jelenség“-nek nevezik.

Leül felesége mellé.

»Miért is nem akarsz velem jönni, galambom! Én úgy szeretnék téged ott látni! — mondá rábeszélő hangon, miután szivarra gyujtott. »Minő lelkesedés! Szerettem volna, ha hallottad volna azt a tapsvihart, láttad volna azt a virágözönt, a melyet felém zudítottak! Hisz te tudod: én nem adok mind erre valami sokat, de tulajdonképen az én kis feleségemnek mégis büszkének kellene lennie férjére az ilyen pillanatokban!«

»De mikor rajtam egészen más hatás vesz erőt — mondá Ella némileg erőltetve és határozottan barátságosan hangon. »Én az ilyen tüntetések alkalmával olyan kicsinynek, olyan jelentéktelen, olyan lábalatt levő akadálynak érzem! Ehhez járul még nagy mértékben — hogy végre-valahára kereken és őszintén kimondjam — hogy én benned sokkal inkább az embert és férjemet szeretem,

mint a művészt s így sokkal inkább itthon érzem a magam helyét, mint a hangversenyteremben.«

»Ebben tökéletesen igazad van; itt ember vagyok, itt szabad annak lennem, látod.«

»És forrón megcsókolta a feleségét. Azután felállott, frakját levetve, helyette kényelmes házi kabátot öltött és a dívánra ült, míg Ella a thea után látott.

Azután csevegtek egy darabig — látszólag vidáman és könnyedén mindenféléről. Richárd kényelmesen elnyújtózott a dívánon. — Ella mellé ült s ujjával fürtei között játszadozott. Richárd megálapítja a legközelebbi hangversenyek programját és elbeszéli Ellának, hogy nincs szándékában innen egyhamar tovább utazni, mert a dicsőség kelyhét fenéki ki akarja üríteni.

— »Jaj! — jaj, Ella!« kiált, vagyis inkább üvölt egyszerre Richárd és igazán haragra gerjed. »Mit csinálsz? Miért téped a hajamat?«

»De férjcském...«

»Igen, igen! Jól érzem, hogy téptél a hajamból. Mégpedig jó csomó lehetett!«

Felig felegyene-edett és szemrehányólag nézett Ellára.

»De, galambom, mit akarsz? mért nézel olyan különösen?«

»Ugyan már miért néznék? Mi van abban, hogy egy pár száz hajadat kihuztam...« szakítá félbe ideges kacagással, hogy rendkívüli izgatottságát elrejtsse.

»Hiszen csak emlékszel tán még rá, hogy még menyasszony koromban ígértél nekem egy hajfűrtöt.«

»Ugy! most tehát annyi hajamszálát akarod egyenként kiépni, a mennyiből egy fűrt áll? Mondhatom, hogy te a képzelhető leggyöngédebb és legszeretreméltóbb feleség vagy!«

»Nem, az nem volt szándékomban. Ha némi fájdalmat okoztam neked, az egészen véletlenül történt; talán nagyon hirtelen volt a kezem mozdulata, mert az a gondolat, hogy én nem kaphattam egy fűrtöt a te hajadból, egészen kihozott a sodromból... ez lehetett mindenek az oka!...«

»Igen, de mikor én azt a fűrtöt neked ígértem, nem volt rá semmi szükséged. Ekkor még szó sem volt a művészi körutamról s az egész bozontos üstököm állandóan rendelkezésedre állott, — ugyan, az ég szerelmére, mit tettél volna külön egyetlen hajfűrtömme!«

»Az nem változtat a dolgon. Tény az, hogy te nem tartottad meg az ígéretedet és ez az eszme engem mindég kellemetlenül érint, főleg mivel ismerőseid és tisztelőid bájos seregével szemben nem vagy valami nagyon kérlelhetetlen... Te, édes Richárdom, hadd csipjek le belőle most egy fűrtöt magamnak? Sz bad?«

»De édes Ellám, gondold meg, hogy már hideg van s hogy ez évszak nem alkalmas rá.«

»Ugyan Richárd! csak egy fűrtöcskét! Nem alólrol, a nyakad tájáról vágom, hogy meg ne hűlj.«

Ella az ollót készen tartja kezében.

»Nos, ugy-e szabad?«

»Nohát! ha már annyira ráestél, bánom is én!« (Folyt köv.)

ságnak, megemlékszem a bajor hadsereg dicső részvételéről és ez alkalomból legbensőbb szerencsevívánataimat küldöm neked.

Boris herceg áttérése. Néhány nap óta itt idózik Stancov, bolgár diplomáciai ügyvivő. A vatikánhoz közel álló körökben azt beszélnek, hogy itt tartózkodása Boris hercegnek az orthodox vallásra való áttérésevel van összefüggésben. *Ferdinánd* fejedelem, a király a pétervári bolgár deputáció után kötelességévé vált a trónörökösnek orthodox vallásra való kérésztelése, belátja, hogy már nem szegülhet ellen a népakaratnak. Annál sürgősebb a dolog ma, a mikor a szobranje nemsokára összeül. Petrojev miniszterelnök kényszerítve lesz a szobranjenek ebben az irányban a tiszta képet fejtárni.

A francziák Madagaszkárban. A francziák ezak felől nyomatok a városba és a hovákat mult hó 29-én a városból három mérföldnyire üzték. A csöcselék megsebesítette és megcsontította a francia foglyokat és ha a francziák idejekorán nem jelentek volna meg, a misszió körházában levő angolokat is megölték volna. A francziák a hovákat a magaslatokról leuzték, agyuzták a várost és épen rohammal készültek azt bevenni, midőn a királyné a palotán a zászlót leeresztette. A város megszállása csendben ment végbe. A királyné ismét visszahelyezték állásába, a miniszterelnököt pedig letartóztatták. A francia csapatok kiűnő viselkedése megnyugtatta a benszülőteket.

A prágai ostromállapot megszüntetése. Az osztrák hivatalos lap, mai számában közli az osztrák miniszterium rendelkezését, mely az ostromállapotot megszünteti Prágában és Weinberg, Carolinenthal, Smichov körületekben. Az ostromállapotot a Taffé osztrák miniszteriuma tudvalevőleg 1893. szept. 12-kén mondta ki, tehát két évig, egy hónapig és hét napig tartott.

Elégtételt!

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 22.

Lapunk szombati számában már megemlékeztünk arról, hogy a debreczeni főiskola ifjusága gyűlést fog tartani, melyben a zágrábi botrányok mikénti megtorlása felett tanácskozik.

Tegnap este hat órakor már szótlan élnkség uralkodott a kollegium előtt. Az ifjuság nagyobb csoportokban verődve izgatott hangon tárgyalta az eseményeket.

— Fogat fogért! — hallatszott az egyik csoportban. El tudjuk mi is égetni a horvát zászlót!

Hét óra után körülbelül kétszázan — nagyrészt joghallgatók — szorongásig megtöltötték a VI. számú akadémiai tantermet.

A gyűlést *Juhász* László esküdt felügyelő nyitotta meg néhány szóval jelezve a gyűlés célját.

A gyűlés jegyzőkönyvének vezetésére *Konrád* Ernő kérték fel, ki nt. Sas Bála akadémiai igazgató átiratát olvas a fel, mely a következő:

Folyamodóknak a gyűlés egybehívására engedélyt adok s erre a célra a VI. sz. akad. termet átengedem. A gyűlés megnyitásával az első helyen állírt *J u h á z s* László esküdt felügyelő urat bízom meg, az elnök és jegyző megválasztásának joga természetesen magát a gyűlést illetően kényeztetőket a csend és rend fentartásáért felelőssé tessek. — egyszersmind elvárom, hogy a gyűlés határozatát, mielőtt azt, bármilyen alakban is nyilvánosság elé kerülne, hivatalomban bemutatják és velem közlik. A gyűlés tanácskozásiát illetőleg pedig szives figyelmükbe ajánlom, hogy ennek a gyűlésnek, mely a fenförgő eset alkalmából magyar ifjuságnak önézetét méltó hangon van hivatkozni kell attól, hogy midőn a magyar zászlón ejtett sérelmessel szemben állást foglal, a l a p t a l a n é s h e l y t e l e n á l t a l á n o s í t á s s a l ezért a sérelmért magát az egész testvér horvát-nemzetet tegye felelőssé és kárhoztassa el; azt a horvát nemzetet a mely az elégtételnek annyi és illetékes helyről jött momentumaival már is bizonyította, hogy a sértőkkel való közönséget megtagadja, azt — mint magához méltatlant — magától elutasítja, bebizonyította, hogy mi ebben a kérdésben a horvát népnek csak egy törpe monoritásával állunk szemben.

Utána *Davidovics* Sándor előadó ismerteti a zágrábi botrányt.

— Tudjuk. — így szól, — hogy mennyi jótéteményben, mennyi előnyben részesítettük Horvátországot századokon keresztül. (Közbe kiáltanak.)

— Sajnos! Nem tudják azt felfogni!

— Tudjuk azt is, hogy milyen volt a horvát nemzet hája. Most is mi történt? A horvát egyetemi hallgatók utcai suhanczokká aljasulva, meggyalázták azt a magyar lobogót. (Nagy zaj, közbekialtasok.)

— Gyalázat! Ajjassag!

— Elégtételt akarunk venni a meggyaláztott, magyar zászlóert a horvát egyetemi hallgatók azon részén — (Zaj; előadó szava nem hallatszik.)

— Mindnyáján! Az egész horvát nemzetet!

— Mégis nem vádolhatjuk a megtörténtekert az egész horvát nemzetet, melynek csak egy része tart a tulzokkal.

— Nagy része!

— Nem áll hatalmunkban, hogy a törvény szerint vegyünk elégtételt, hanem csak erkölcsi elégtételt vehetünk. (Felolvassa határozati javaslatát, melyet bővebben indokol.) Az utca sopedéke nem melő arra, hogy a diákság közti helyet foglaljon.

— Megvetjük őket!

— Indítványozom azt, hogy az összes hazai diák-egyesületekből zárjuk ki őket, vagyis inkább javasoljuk ezt a többi testvérakademiáknak és két egyetemnek.

— Ugy van!

— De nem csak a diákság a bűnös mivel a kik ezt a szellemet belejük oltottak azok is bűnösök; ha nem is nyíltan kinyilatkoztatva, hanem hallgatag beleegyezésükkel támogatták a diákságot. Ezek közt a tanárok közt van az értelmi szerző!

— Megvetjük őket!

— Annyi tény, hogy a zágrábi egyetem jó hazafiakat nem nevel.

— Be kell zarni! két évre! ötven évre! végképpen! — hallatszottak össze-vissza az izgatott közbeszólások.

Az előadó néhány szóval elfogadásra ajánlja határozati javaslatát.

Utána *Kovács* Kálmán, IV. éves joghallgató emelkedett fel és egy sokkal rövidebb s higgadtabb hangu határozati javaslatot nyújtott be, melyet az ifjuság hosszabb eszmecsere után elfogadott.

Az elfogadott határozati javaslat a következő:

Mondja ki a gyűlés határozatképen:

Hogy a zágrábi egyetemi hallgatók által a királynapok alatt a magyar államcszme ellen intézett durva és gyalázatos támadás felett legnagyobb megbotránkozását és megvetését fejezi;

hogy a budapesti és kolozsvári tudományegyetemek és a testvérakademiák hallgatóit közös akcióra bírva keresztessenek meg az irányadó illetékes körök, hogy a magyar nemzetnek teljes megalkuvást nem ismerő elégtételt szerezzenek.

Hogy ezen határozat a debreczeni akadémia rektorával a zágrábi egyetem rektorával a budapesti és kolozsvári tud. egyetemmel s a testvérakademiákkal, az összes helyi s két fővárosi lappal, valamint *Debreczen szab. kir. város országgyűlési képviselőivel* közöltessek.

Végül egy tíz tagból álló bizottságot választottak, melynek hazafias kötelezettségévé tették, hogy a határozatot végre fogják hajtani s összekötetésbe lépnek a közös akció megindítása céljából az összes hazai testvérakademiákkal és a két egyetemmel.

Tanügy.

A debreczeni tanári kör f. hó 19. délután 5 órakor tartotta az évi második ülést a főiskola kis tanácstermében. A gyűlésen 20 tag jelent meg s az élenk tanácskozást hét óranál később ért véget.

A folyó ügyek elintézésén kívül két kiemelkedőbb pontja volt a gyűlésnek: az éni munkaprogram megállapítása s az országos köz-

oktatási tanács reformálásának kérdése, mely tudvalevőleg *Wlassics* miniszter kezdeményezésére éppen most van folyamatban.

A munkaprogram megállapítására javaslatot végett a kör megelőző gyűlésén egy bizottságot küldött ki; e bizottság előadva javaslatát, az a gyűlés teljesen magáévá tette.

A javaslat főbb pontjai a következők:

A kör gyűlései kétfélék lesznek: nyilvánosak és zártak. Nyilvánosak akkor, mikor a nagy közönséget is közelről érdeklő tanügyi kérdések kerülnek tárgyalás alá. A nyilvános ülés-ek célja az, hogy a társadalmat közelebb hozzák az iskolákhoz s vele közös munkálkodásra ösztönözzék. A gyűlések helye a főiskola tanácsterme lesz; mikor azonban nyilvános felolvasások lesznek, a gyűlést vagy a disztremben, vagy valamely alkalmas tágabb helyiségben tartják.

Tanácskozás tárgyaül egyelőre a következő kérdések tüzetnek ki: az országos közoktatási tanács reformja; a helyettes igazgatóság kérdése; német tanügyi viszonyok; a felsőbb leányiskolák tanterve és a tanterv revíziója; a tanárság részvetele a milleniumon; felsőbb kereskedelmi iskolák szervezete; tanácsokvok approbatójának kérdése. — E kérdések kitűzése azonban nem zárja ki azt, hogy akár időközben felmerül, akár a központi választmány által megvitatásra kitűzött kérdések ne kerüljenek tárgyalás alá.

Hosszas, érdekes vitára adott alkalmat a gyűlés másik kiemelkedő tárgya: a közoktatási tanács szervezeteinek reformja. Előadó *Dr. Balassa* József főrealkolai tanár volt, a ki alapos fejtegetéseiben ismertette a közoktatási tanácsok eddigi szervezeteit. Fevelte a tanügyi körökben már gyakran felmerült kérdést: szükséges-e egyáltalában a közoktatási tanács? Szerinte nagyon is szükséges, mert a kultusz-miniszterium tisztviselői kara egyáltalában nem áll s nem is állhat par excellence pädagogiai szakferfiakból, ugyanezért ez a tisztviselői kar, mely leginkább adminisztratív kérdések eldöntésénél egy nagy tekintélyű szakemberekből álló testület tanácsadását nem nélkülözheti.

Ismertette ezután a régi szervezete tanács hiányait, szembeállítván vele az új tervezetet. Az eredmény szerinte az, hogy az új tervezet szerint megszabadul a tanács a mult hiányaitól, a kívánatos szükségesség előnyökét pedig biztosítja a közoktatásügy érdekeinek. Az új tervezet szerint ugyanis a tanács tisztán pädagogia kérdések megvitatásával foglalkozni, nem avatkozzék semmi adminisztratívális kérdésbe, nem különösen az odiosus tankönyv-bírálatba.

Szervezete szerint nem lenne egyéb, mint egy tisztán a miniszterium fenntartása alatt álló, annak támogatására szolgáló illusztris társaság, élen a miniszterrel magával és az államtitkárral. Tagjai száma körülbelül hatvanöt lenne s tekintélyök emelése végett mind annyikat a király nevezné ki a miniszter ajánlatára. Ezek azonban mindnyájan csak az évenként egyszer előforduló közgyűlés tanácskozáiba vennének részt, a folyó kérdéseket pedig egy 12 tagból álló allandó választmány intézné. Initiatív joga azonban a tanács tagjainak csak annyiban volna, amennyiben a felvetett kérdések a miniszter helyesléseivel találkoznak. Előadó szerint az így szervezett tanácsnak meg lenne aztán lefelé is, — felfelé is a régi által annyira nélkülözött tekintélye is s épen ezért jót lehet tőle várni, ha ilyen alakjában csakugyan megvalósul.

Az értékes előadás után *Dóczi* Imre elnök maga kezdte meg a vitát, kijelenti, hogy *Balassa*val mindenben egyetért a fódolgot kivéve, ő ugyanis végképen nem tudja helyeselni azt, hogy a közoktatási tanács egy a miniszterium feltétlen hatáskörében álló, attól minden tekintetben függő testület legyen. Szerinte a tanácsnak mindenkitől, de leginkább a minisztertől függetlennek kell lennie, mert működése különben áldásos a tanügyre nem lehet. Jelen tervezet szerint a tanács nem lenne egyéb, mint egy nagy peesét, melylyel a miniszter a maga határozatait megerősítse.

Ilyen értelemben szólnak a kérdéshez még *Sinka* Sándor, *Harmath* Gergely, *Kardos* Albert, *Gulyás* István.

Géresi Kálmán minden tekintetben az előadó véleményéhez csatlakozott s a tervezet tökéletesnek tartja.

A gyűlés hét óra után azzal oszlott fel, hogy a nagy fontosságú ügyet nem veszi le védkép a sorrendről s kívánatosnak tartja, hogy tanügyi lapokban mennél behatóbban vitatárgyává tétessék.

Gyűlés után a kör tagjai a Bika éttermében gyűltek össze vacsorára s a fehér asztalnál folytatták a tanügyi kérdések megbeszélését.

Mutató tábla.

Szerkesztőségi hivatalos órák: d. e. 9—12-ig d. u. 2—5-ig.

Kiadóhivatali hivatalos órák: d. e. 6—12-ig, d. u. 1—8 óráig.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasótér: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

A kir. tábl. hivatalos órák: a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6 óráig tartanak. — Az iktató-kiadó-hivatal és az irattár a feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Felülvizsgálati tanács szóbeli tárgyalásai szerdán, vagy ha szerda ünnepre esik, csütörtökön tartanak meg. Jegyzői iroda a Podmaniczky házban d. e. 9—11 s d. u. 2—3 óráig, ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig van nyitva.

Jegyzői iroda vezetője az iratokat d. e. 9 és d. u. 4 ó. veszi át.

Muzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapokon d. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 1 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

A Gönczy-egyesület „Otthona” keresk. akadémia palotájában

Ujdonságok.

* **Személyi hír.** Gróf Dégenfeld József Hajdúvármegye főispánja a mai hajnali vonattal érkezett hazra a főrendiházi ülésről s ugyancsak ma Szatmár megyei birtokára Feketágra utazott.

* **Hivatali vizsgálat a megyében** Gróf Dégenfeld József főispán, Dr. Medve Zoltán főispáni titkár kíséretében f. hó 24-én csütörtökön fogja Nábraczkai István a nádudvari járás főszolgabírája hivatalában a szokott vizsgálatot megtartani. Ezen hivatali vizsgálatot fogja sorra követni aztán, az egész — megyében levő hivatalok vizsgálatát.

* **A zsidó vallás receptiója** Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszterrel megérkezett meg a leirat Debreczen sz. kir. város tanácsához, melyben értesíti, hogy a zsidó vallás receptiója a Felsége által szentesítve lett és az orsz. törvénytarban kihirdetett. A miniszter felhívja a hatóságot, hogy gondoskodjon a leirat minél szélesebb körben való terjesztéséről és a helyb. izr. hitközségeket átiratlag értesítse. Egyszermind arról is értesíti a miniszter a hatóságot, hogy a törvény f. e. nov. 2-án lép életbe.

* **A közművelődési egyletek végreható bizottsága** nevében Bettlen Gábor gróf az E. M. K. E. titkára ma átiratot intézett gróf Dégenfeld József főispánhoz, mint az itteni közművelődési egylet végrehajtó bizottságának elnökéhez, melyben felhívja, hogy a helyb. közművelődési egyletek miként fognak résztvenni azon országos összejövetelben, melyet az összes magyar közművelődési egyletek rendeznek a millenniumi kiállítás terén felállított saját díszes csarnokukban.

Adakozás az egyetemre. A debreczeni egyetemre özvegy Szabó Sándorné születtett Plansmied Teréz ezer koronás alapítványt tett.

* **Járványok városunkban.** A difteritisz és kanyaró nagyban dúhög s dacára minden óvintézkedésnek, mindig nagyobb-nagyobb mértékben szedi áldozatait. A difteritisz veres jelző cédulái fogynak, mert minden helyre szükséges kiragaszni, a hol beteg van.

A difteritisz elleni szérum az igaz, enyhíti az áldozatok számát, de mind a mellett nem lehet megakadályozni terjedését. Remélhetőleg a nyavalya megelégteli Debreczenben nemsokára az áldozatait.

* **Katonai felülvizsgálat.** Folyó hó 29-én a pavillon laktanyában gróf Dégenfeld József főispán elnöklése alatt katonai felülvizsgálat lesz. Eddig a felülvizsgálatra a közös hadsereg részéről 16-an a honvédség részéről 4 n jelentkeztek.

* **Könyvosztási napok megváltoztatása.** Értesitem a debreczeni iparos ifjuság önképző egyletének rendes-, pártoló-, alapító és tiszteletbeli tagjait, mindegyre a könyvosztás mátol kezdve kedden és pénteken este 8—9 óráig fog tartani. Debreczen, 1895. okt. 22. Kiss Sándor egyetemi alelnök.

* **Az iparos ifjuság őszi táncvigalma.** A debreczeni iparos ifjuság önképző egylete, mint minden évben, úgy az idén is meg fogja tartani az oly nagy látogatásnak örvendő, társas vacsorával egybekötött őszi táncmulatságát. E tárgyban e hét folyamán fog a vigalmi szasz-bizottság összejönni, hogy a szükséges intézkedéseket minden irányban megtegye.

* **Halálozás.** György János Takarékos hitelinézet zalogházi ellenőr neje Vargha Ida f. hó 22-én meghalt, temetése f. hó 23-án azaz holnap d. u. 2 órákor lesz cserepes u. 1339. sz. háztól. A temest Dankó M. rendezi.

Táviratok.

A függetlenségi párt értekezlete.

— Távirati tudósításunk —

Budapest, okt. 22

Szederkényi Nándor elnökle alatt tegnap este 6 órákor a függetlenségi párt nagy értekezletet tartott, melynek tárgya a zágrábi zászlósértés volt.

Pázmány Dénes előadta zágrábi tapasztalatait, s hangsúlyozta, hogy az elkövetett sérelmek, nem oly momentán felhevíles, hanem *tereszzerű megállapodás következményei*, mert erről úgy a zágrábi polgárságnak, valamint a hatóságnak tudomással kellett birnia. — *Bizonyítja ezt az, hogy a zágrábi vasúti hivatalnokoknak négy napig revolverrel kellett a vasúti pénztárakat őrizni*, annyira tájékozva voltak a későbbi eseményekről. Azt hiszi, hogy ez ügyben a pártnak a legerélyesebb akciókat kell kifejtenie. Itt egy rendszeres támadásról és demonstrációról van szó.

Pázmány beszéde közben érkeztek Kossuth Ferenc és Mülek Lajos, kiket az elnök felkért, hogy vegyenek részt a tanácskozásban.

Holló Lajos kiegészíti a Pázmány által előadattal, s oda konkludál, hogy Zágrábban a király előtt a magyar birodalomhoz való tartozandóság ellen tüntettek.

Kossuth Ferenc előadja, hogy minden, a házszabályok által megendett módon, a legerőteljesebben kell kifejteni erőt az ellenzéknek, s haladék nélkül intézkedni kell, hogy akár a napirendhez való szóval, akár sürgős interpelláció, határozati javaslat ez ügy már a holnap délelőtt (ma) szönyegre hozassék. Egyben tudatja, hogy őt, Helfy Ignácot és Mülek Lajost bízták meg, hogy ezzel a körrel (az Ugron. Polónyi frakcióval) megállapodásra jussanak ez ügyben.

Mülek Lajos felszólalása után elhatározták, hogy holnap (ma) a napi rend előtt fogják ez ügyet szóba hozni.

Az értekezlet a késő esti órákban ért véget.

Országgyűlés.

Bpest, okt. 22. (A »Debreczen« eredeti táv.) A képviselőház ülése déli 12 órákor nagy érdeklődés közben kezdődött. Bánffy miniszterelnököt az ellenzék »hoch« »szívio« kiáltásokkal fogadta. Legelőször Kossuth Ferencz szöleit föl, — s azt mondta, hogyha a zágrábi botrány eszébe jut, felforr magyar vére, szegyenpir szölik az arcába. Nem a zászló sérel m a földölöz, hanem a korona nyilatkozatai, mert nem tudott Bánffy a király szájába erőlyesebb rendutasítást adni. *Zajos tetszés helyeslés*) Elnök napirendre térést indítványoz s a holnapi tárgyalásra kitűzni kéri a pesti büntetőtörvényszék felállítására vonatkozó javaslat tárgyalását.

Az elnök kijelentését óriási zaj követte s Ugron Gábor szólásra jelentkezett: »A magyar zászlót meggyalázták — ugymond — nem lehet most másról, csakis erről tanácskozni. (Viharos taps.) Nem tűrhetjük, hogy Magyarország sorsát oly erélytelen, tehetetlen kezekben hagyjuk. Valahányszor nemzeti becsületünk sárba tiportatik, mindig csak röhögökkel találkozunk, a kiből kiviszett magok és nemzetünk iránt minden önértet. (Óriási zaj Jókai felugrik, megfenyíti Ugront.) Ingerületen kiálja: kik azok? nevezze meg! Perczekig tartó zaj. Jókai folyton áll és kérdezi: kik azok? « Elnök Jókait megint, Ugront pedig figyelmezteti, hogy a napirend megállapításához szóljon. Ugron az ellenzék viharos tapsai közt ismethyl, »nem szabad holnap mást, csak a zágrábi dolgot tárgyalni.

Bánffy zajos »hoch«-kiáltások között rámutat, azért nem válaszol mivel az kijátásza lenne a házszabályoknak, Apponyi mára ugyis bejelentette már sürgős interpellációját, s arra majd meg fog felelni.

Szilágyi Dezső elnök óriási zajban elrendeli a szavazást.

Az ellenzék név szerinti szavazást követel.

Elnök sokáig makacskodik, mert a névszerinti szavazást nem az ő, hanem Ugron Gábor indítványára kérték; már pedig, ha az elnök indítványát fogadják, úgy esleik az Ugron indítványára való szavazás.

Csalás! Hamisítás! hangzott a szélső bal pad orairól, s Olay Lajos, Lukács Gyula, Beöthy Ákos, Madarász József es többen felugrottak. A nagy zürzavarban sly jutott szóhoz Josipovich Imre horváth-szlavon miniszter.

A figyelem és jó barátság nevében kér mersékletet és higgadságot, mivel a botrányt iskolás suhancok követék el.

Beszéde után ismét kitört az elkeseredés s ujra követeltek a szavazást.

Végre a nagy zajban Szilágyi Dezső felüggesztette az ülést öt perczre.

Szünet után beleegyezett a névszerinti szavazásba, hogy ezáltal is kihuzza valamiképpen az időt.

A névszerinti szavazás megjrtetvén, a többség elfogadta az elnök indítványát.

Három óra előtt Apponyi Albert nem interpellálhat.

A képviselőház karzata telt volt. Jelen volt Bánffy felesége is, huszárhadnagy mostoha-fiával.

Khuen-Hédervary, a horvát bán és a zágrábi polgármester is megjelentek a karzaton.

Elfogott egyetemi hallgatók

Budapest, okt. 22. (A »Debreczen« eredeti táv.) A bpesti egyetem ifjuságából alakult küldöttség a függetlenségi párt képviselőinek tudomására hozta, hogy mikor körülbelül 150-en ovációt akartak rendezni a függ pártnak, a rendőrség szétverte őket; az egyetemi épület környékét megszállotta, s többeket elfogott köztülök. Várady képviselő azonnal elment a rendőrségre, hogy az ifjakat szabadon bocsássák. (Bezzeg a zágrábiakkal nem ily röviden bántak el!)

Törvénytörvények.

Ítélet a László-malom bünperében. Vasárnap reggel 9 órakor hirdette ki Milye Gyula, nagyváradi törvénytörvények elnöke a törvénytörvények ítéletét, mely szerint Kondá Samuelt négyévi fegyházra, Feldheim Izraelt két évi, Edelmann Márkust pedig egy évi börtönre ítéli. Ezenkívül a két első 300 forint, utóbbit pedig 200 forint pénzbüntetéssel sújtja. Ugy a védők, mint a kir. ügyész fellebbeztek az ítélet ellen.

Temesse el az anyakönyvvizetők. Homonnán is akadt egy pap, aki ellene szegült az új egyházzásztörvényeknek. — Meghat a községben egy ember, és Szkurkay Agost paplebanos kijelentette, hogy ő nem temeti el a halottat.

— Temesse el az, aki bevezette az anyakönyvbe! mondotta az apatlebanos ur s minthogy ebből semmiképpen engedni nem akart, egyházi szerződés nélkül kellett eltemetni a halottat.

A hívők körében nagy izgatottságot és általános felháborodást okozott ez az eset. — Az apatlebanost feljelentették a törvénytörvényeknél.

*** A kuria nyolczdik tanácsa.** A királyi kurián értesülésünk szerint legközelebb egy nyolczdik tanácsot fognak alakítani a vidéki királyi tablakról ide rendelt kiegészítő bírákból. A nyolczdik tanács hivatalos helyisége a királyi tabla új palotájában lesz, miután a kuria épületében nem fér el. Mi már régebben megírtuk, hogy a kuriai bírók létszámát fel fogják emelni, s hosszabb ideig is foglalkoztatni a tervvel, melyet aktualissá tett — Krajesik Ferencz, a nagy alvó, lemondásáról szóló hír. Ezt ugyan a felhivatalos szöcsövek meg akarták cizafalni, de mi csak azt mondjuk, hogy ha nem fúj a szél, nem zörög a haraszt.

Közgazdaság.

Értéktörvények hetiszemle.

Budapest, 1895. október 18.

Lustig Miksa budapesti bankzég heti jelentése a »Debrecen« számára

Az osztrák pénzügyminiszter, Bilinsk lovag, magyar kollegájának példáját követve szintén segítségére siet a pénzpiacznak, elrendelve, hogy az állampapírok november 1-én esedékes szelvényei már október 15-től minden levonás nélkül az összes állampénztárnak bevalhatók. Ez az intézkedés mintegy 20 millió forintot hoz a pénzpiacnak, a magyar pénzügyminiszter által kölcsönadott összesen 30 millió forinttal együtt 50 millió forintot tehát a pénzpiac állampénzeiből. Az Osztrák-magyar bank felhivatalosai utján ismét rebesgeti, hogy a kamatlábat a legközelebbi vezérnagyi ülés minden valószínűség szerint ismét felemeli. Ha tényleg az volt a szándék az Osztrák-magyar banknak, hogy a kamatlábat ismét felemelje, úgy az osztrák pénzügyminiszter intézkedése bizonyára alapos változást fog előidézni e tekintetben. Ez az intézkedés sokat mondó; mutatja az, hogy a jegybank nemcsak Magyarországgal szemben áll izoláltan, nemcsak a magyar közvélemény az, a mely hangosan tiltakozik logika nélküli kamatlábpolitikája és öozó, kritikán aluli üzleti eljárása ellen; ime, az osztrák kormány is jónak látja segítségére sietni a pénzpiacnak, segít-égére az Osztrák-magyar bank ellen, amely támadni készül azt újabb kamatlábfelemelési szándékaival.

A belföldi pénzpiac az effectiv-kereskedelem nagy igényei folytán meg mindig pénzügyben szenved. A kereslet ugyan e héten lényegesen csökkent, mindazonáltal pénzintézetünk — készletek felett alig rendelkezvén — folytatják eddigi tartózkodó álláspontjukat a felmerülő kisebb szükséglettel szemben is és így változás e tekintetben alig állott be.

A budapesti értéktörvények e héten erős

próbára tették a változó politikai viszonyok, a melyek már rég nem voltak oly hatással a spekulációra, mint ezuttal. A konstantinápolyi utcái harcok, az angol flotta készülődése, mind már e hét első felében izgalomba hozták az arany-bánya piac mozgalmaitól csak imént megszabadult kontinentális tőz déket s az izgatottság oly fokra hágott, hogy apró események is, mint Zabara falunak az angol flotta által való őszelövetése, pánikszerű félelmet idéztek elő. Egyszóval: a politika ismét kezd szerepet játszani, jeleül annak, hogy a bizalom a háuse-irant, amely már több mint egy éve urálja a kontinentális börzét, kezd aláhagyatlan. Ez a hét tanúsága. Nem nyilatkozott még ugyan a pesszimizmus erősebben, a háuse-epoka árfolyam-épülete meg fenn áll s azok a pár forintos hanyatlások, a melyekről e héten számot adhatunk, valóban nem nevezhetők sem jelentékenyeknek, sem figyelemreméltóknak, mindazonáltal a változott helyzetet a legnagyobb óvatosságra int.

Járadékokban a hangulat csendes volt és a forgalom valóságosan nyarasi. Figyelemre méltó az osztrák aranyjáradék 1/2 frtos arjavulása, a melyet a londoni vételek idéztek elő s ez képezi a járadékpiazz egyedüli arjavulását. Magyar arany- és koronajáradék nem igen volt forgalomban.

Zalogvételek és elsőbbségi kötvények üzletelének.

Bankrésztörvényekben a hangulat a már fentebb vázolt események folytán lanyha volt s különben a spekuláció egy része, a reportt viszonyok nehézsége folytán, szabadulni igyekezett engagemnt-jaitól. A lanyhább irányzást első sorban osztrák hitelrésztörvények éreztette hatását, a mely hosszú idő óta először esett 400 ft alá. A tőzemenés folytán e őtérbe jutott leszámítolóbán jelentékeny arjavulást ért el, miután a spekuláció kedvezően ítélte meg az intézet terjeszkedését, zárlatok azonban az általános lanyhaság e papírra is nyomást gyakorolt. Magyar hitelben aránylag kevés az üzlet. Erősebb hanyatlás volt jegybank és Unionbank résztörvényekben, míg bankgyesület és keresk. bank csak kisebb mértékben hanyatlott.

Takarekpénztárak közül keresett volt VIII., IX., X. kerületi, míg orsz. központ hanyatlott. Erzsébetvárosi 4 frttal pári alá esett. Biztosítói résztörvények közül realzációkra elő magyar 25, Pannónia 70 frttal esett; a többi üzletelent.

Gőzmalomok lanyhák; Erzsébet és moirarok és sütők újból erősen hanyatlott.

Bányapapírok közül salgó irant nyilvánult élénk kereslet, a mely 17 frttal emelkedett. Teglarésztörvényekben kevés üzlet volt, tegla és cement lanyhább. Vasművekben hasonló a helyzet s a vezető rimamurányi is alig változott. Ganz valamivel esőkkent.

Közlekedési értékekben meg mindig a helyi papírok dominálnak; e héten ugyan ellentétes irányban, lefelé irányuló armozalommal. Különösen erősen (16 frttal) hanyatlott lövasut realizációkra; ugyanennek élvezeti jegyei pedig kerek 20 frttal estek. Az omnibusz résztörvényekről mind kedvezőtlenebb hírek keringenek, amelyek alapján valószínűnek mondható, hogy a társaság első üzletét jelentékeny veszteséggel zárja le. A résztörvények már 20 frttal pári alá hanyatlottak. A nemzetközi papírok közül osztrák-magyar államvasut alig mutat változást, míg déli vasut tovább is szilárd irányban mozog.

Valuták és devizák valamivel emelkedtek. Az árfolyamok a következő variációt mutatják:

	Okt. 18.
Magyar arany-járadék	121.—
• koronajáradék	99.20
• hitelbank résztörvények	482.50
jelzalogrésztörvény	288.50
• leszámítoló-résztörvények	311.—
Városi villamos vasut-résztörvények	—
Rimamurányi résztörvények	284.—

Osztrák hitel-résztörvény 398.70
Osztrák államvasut-résztörvény 396.—
Déli vasut-résztörvények 112.25

Harcz egy vasuti vonalért. A kis-czelparndorfi vasutvonala tudvalevőleg két előmunkalati engedélyt adott a kormány, egyiket Radó Kálmán titkos tanácsosnak, a masikat pedig Silberstein Adolf dr. írónak. Nagy a zavar most e miatt a kereskedelmi miniszterium illető szakosztályában, mert mindkét előengedélyes a kormány kedves embere s mindkettőt szoritja a miniszter, hogy határozzon az egyik vagy a másik vonal mellett.

A Hortobágy öntözése. A Hortobágy pusztá rendszeres öntözése, csatornázása tervein serényen dolgoznak a kulturmérnöki hivatalban. Vizsnay Géza kulturmérnök vezetése alatt. Már helyszíni fölvételeket eszközöltek a pusztán Buchl Károly kulturmérnök és Möricz Gyula mérnök.

Orosz lovak Bulgáriában. A bolgár kormány ezeltől néhány nappal több tisztelet azon utasítással küldött Odesszába, hogy a bolgár hadsereg számára kétszáz lovat vásároljanak. Eddig a bolgár kormány Magyarországból fedezte löszükségletét, de most takarékossági szempontból Oroszországban akarja a bevásárlásokat tenni, minthogy ott a lovak darabja átlag 140—150 papírrubelbe fog kerülni.

Birtokvásárló város. A szomszéd Nyiregyháza városnak 5000 holdas cs. szárszállási birtokába, a Draskóczy-fele 478 holdas birtok mintegy be-e volt ekélve s a terjedelmes birtok okszerű kzelését kisebb-nagyobb mértékben akadályozta. A város ezt a birtokot 60600 frttal megvette, mely által a város birtoka szabályos alakot nyert. Most a város megvett föld helyett más földet fog ugyanott eladni és pedig gazdáik részére, boldokként, melynek vételárából a Draykóczy fele birtokért kiadott összeg vissza fog térüni. Megjegyezzük, hogy azt a birtokot a város 10—15 év előtt alig 10000 frttal megvehette volna. Ez a körülmény is amellet szól, hogy náluk a föld értéke nagyot haladt.

CSARNOK.

Kölcesy Parainesise a középiskolában.

Irta: dr. Gulyás István. 3.

(Folytatás)

Nagyon korán kezdett gondolkodni. 14 éves korában találkozott Kazinczyval Debreczenben a Csokonay temetésén s már ekkor, mint később egy Kazinczyhoz intézett levelében maga mondja, már ekkor lelkének egész melegségével ragaszkodott a nagy emberhez.

Még huszadik évét sem tölti be s már ismeri Baylet, a görög és római klasszikusokat, a német irodalom azon idöben csodalt nagyságait: Winckelmann, Lessinget, Goethét, Schillert, Mathisson. Oivasuanyai hatása alatt már az iskolában nagy buzgóságot fejt ki; vitakozik, exercitációkat ír s szabad idejében, míg társai játszanak, a görög világ ragyogó központját, Athenát építgeti a porban s szónoklatokat tart az elesett szabadsághősök felett.

Még akkor csak lelkesedik, csak a halhatatlan példányokat látja maga előtt; elnyomja benne a kezelet és érzes a gondolatot, a nyugtalanul kutató szellemet; még ekkor boldog.

Kazinczy és klasszikus példányai meg azután is lekötik lekötik lelkét, mikor 1809-ben az iskolát ott hagyja.

Pesten Vitkovicsnál megösmerekedik a Kazinczy szövetségeseivel, megösmerekedik Szemere Pállal s Almosdra való visszatérése után kezdetét veszi a sűrű tartó levelezés, melyben Kölcesy híven lefesi önmagát.

Még ez idöben tisztán irodalmi dolgokkal foglalkozik. Tanulmányozza Goethét, a német klasszikusokat s Bayle hatása alatt a filozófiát, különösen a görög filozófiát. S a filozófiával való behatóbb foglalkozás forduló pontot képez életében.

Nem szűnik ugyan meg egy pillanatra sem az irodalmi mozgalmakat figyelemmel kíséreni; nyilvánosság elé még nem lép, de különösen Kazinczyval s Szemerével folytatott levelezésében folytonosan kritizál, ismertet s versel maga is. Hanem már ez időben nagy példányai nem tudják figyelmét teljesen lekötöni, megkezdődik lelkének forrongása, mely álmosdi magányában, elzárkózva a társaságtól, a műveltségnek megfelelő körtől, ránézve végzettsé vált.

Olvasmányaiába annyira belemélyedt, úgy elszokik a világtól, hogy nem is érzi jól magát az emberek között. Még nincs határozott világnézete, de már nem találja nyugtát, keresi a megtalálhatlant s megszálja lelkét észrevétlenül a skepsis.

Nélkülözve a családi élet enyhülést nyújtó vigaszát, nyugtalansága fokozódik, szerencsétlenné érzi magát s nincs ereje, hogy magát rémlátásaitól megszabadítsa; Kazinczy és Szemere őszinte barátsága jól esik neki, de nem elégíti ki.

Mindennél hűbben jellemzi ezen korbeli lelkiállapotát Kazinczyhoz 1813. október 13. 23 éves korában, Álmosdról írt levele, melyben Kazinczynek körülményei iránt hozzá intézett kérbezősködésére felel.

E levélben többek közt ezeket írta:

„Nekem a sors csapongó fantáziáival vérző keblet adott együtt. Köszönöm a sorsnak ajándékát, de úgy, mint a nő férjének kezéből köszöni az óhajtott halált, hogy a rablánczokat elkerülhesse. Mert szenvedek én, mint körültem senki itt nem szenved; egy szó, egy tekintet, egy távol sejtítés lever engem s nemsokára elemészódóm én. Tizenkilenczedik évemet töltöm, midőn Debreczert elhagyám, ismeretlen a világgal, ismeretlen önmagammal, csak azon körben almodozhattam, melyet könyveim között vontam magamnak s ezt végtelennek, átalhaghatatlannak tartottam. Kilep-tem végre. — Gyermeki, de szép plánumok lettek számomra; nem volt ember, ki érse a forró ifjut; látván, hogy sehol magamat fel nem lelhetem, összevonultam s külsőm, melyet azelőtt a belső láng úgy öntött el, mint a tánczó leány arcát az öröm komoly lett és hideg. Én férfi, én ifju s köteleknek nélkül vagyok s mi az, a mi itt engem lelánczolva tart? Érzem a fátumnak nyomását, érzem, hogy nem vagyok szabad, bármit mondjanak philosophjaink.

(Folyt. köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonátőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	—
Tavaszi buza márcz.—ápr.-re	6.92—93.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.27—28.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	5.93—94.
Új tengeri május—jun.-ra	4.53—54.

Bécsi gabonátőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	—
Tavaszi » márcz.—ápr.-re	7.19—20.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.58—60.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.31—32.
Tengeri máj-jun.-ra	4.87—88.

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet. 20 Páros bérlet. 20.

1895. Szerdán okt. 23-án:

Bányamester.

Operette 3 felv.

Nyíltér.

Dr. Engel Ignácz

orvos, szülész, sebész-tudor és nőgyógyász

Biharvármegye tb. főorvosa

lakik: Miklós-utca 1909. sz. saját házában.

Rendel: d. e. 8—10, d. u. 2—4-ig.

Ranunkel Henrikné

főtér 1711. számú házában

egy udvari emeleti lakás

mely áll: 5 szoba, konyha, kamara, pincze és padlásból

K i a d ó.

9332/1895.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tételik, miszerint a város tulajdonát képező 879 hold és 200 □ ölet tevő vajdalahosi s ehez csatolt földek a városház nagytanácstermében f. 1895 évi okt. 29-ik napján kedden délelőtt 9 órakor a polgármesteri hivatalhoz f. évi október 28-ik napjának délutáni 5 órájáig beadandó zárt ajánlatok elfogadása mellett is nyilvános árverésen jövő 1896 évi okt. 1-től hat egymásutáni évre a város számvevői hivatalánál megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fog adni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítetnek, hogy az 5500 forint kikialtás 10%-át bántapenzül az árvereltető bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1895. okt. hó 17-én.

A városi tanács.

Tőzsdei megbízásokat

szármányosan és költségmentesen csak

Luistig Miksa
bank és értéktáza Budapeston,
Váci-utca 44.

1895. október 22-ig

Ár. Gróf. Pozsony, Szerep, Sz. Fehérvár, Szombathely, Szabadka. Tennesvár telephón-állomásról az érteklődők telephón utján direct iródalmhoz fordulhatnak, hol naponta 10—5 óráig az árfolyamok állása iránt felvilágosítást díjlanul nyervehetnek. **Telephón-szám 1070.**

„Kegyelet” temetkezési intézet

Debreczenben, Tisza-palota kenyér-piacz.

(Fodor József volt helyiségébe.)

Van szerencsém a n. é. közönség figyelmét felhívni ugyan felszerelt polgári és dísztemetkezési intézetemre, mely a mai kor kívánalmához képest van berendezve. És az eddigi árat 30% kamattal szállítottam le.

Ugy hogy egy	eddig 30 frtos	temetés most	21 frt.
egy	» 60 »	» » »	42 »
egy	» 200 »	disz temetés most	140 »
egy	» 400 »	» » »	280 »
egy	» 500 »	1 oszt. gála »	350 frt.

egy bársonyos temetés 70 frttól feljebb.

A midőn a n. é. közönség figyelmét felhívom arra a körülményre, miszerint a versenynek szabad tért engedjenek, mert ez csakis a n. é. közönségnek előnyére van, felkérem előadandó szomorú eset bekövetkeztével, hogy becses bizalmukkal megtisztelni, a tiszta valóságról és eljárásomról meggyőződni sziveskedjenek.

Kérve a n. é. közönség bizalmát és támogatását, biztosítom a legszolidabb, pontos, figyelmes rendezésről és kiszolgálásról

teljes tisztelettel:

Kernáts Gyula,

Sírkoszorúk 50 krtól kezdve minden árig kaphatók a legszebb kivitelben.

Minden külföldi gyártmányt felülmul!
Az Első magyar varrógépgyár

által előállított

ADRIA varrógép

CSALÁDI és IPARI CÉLOKRA.

Igen előnyös **fizetési** feltételek mellett kapható

Boros Testvérek női divat kereskedők
 főraktárában DEBRECZENBEN, Kossuth-utca 3-ik szám.
 egyedüli

LAKÁS

berendezési tárgyak legnagyobb választékban

mindenféle csipk, cangres függönyök, berlini és párisi színes kézi festményü és beszövött Stores és Vitrage, francia Gobelens, — Bichair és más szövet

FÜGGÖNYÖK.

Partnerek, ágy- és asztaltentők; Cobelens, Jaidiszek; — Karaman, brocat, lampás, peluche és különféle más

BUTORSZÖVETEK.

Smyrna, Stambul, Argaman, Axminster és Velvet pamlag- és mindenféle futószőnyegek.

Kunz József és Társa

kis templom-bazár.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.